

## บทคัดย่อ

การท่องเที่ยว นับได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมประเภทหนึ่ง ที่สร้างรายได้จำนวนมากให้กับประเทศไทย โดยพบว่า มีอัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยว ที่ได้รับความนิยมจากชาวต่างชาติมาก ประกอบกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนภาครัฐ ได้สนับสนุนมาตรการต่างๆ อนึ่งถึงแม้ว่าสถานการณ์นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจะมีแนวโน้มเพิ่มสูงอย่างต่อเนื่อง แต่พบว่า สิ่งหนึ่งที่เป็นภัยคุกคามด้านการท่องเที่ยวในปัจจุบัน คือ ปัญหาด้านความปลอดภัยทางถนนในการท่องเที่ยว ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงในด้านความปลอดภัยทางถนนในระดับสูง โดยพบว่า มีอัตราการเสียชีวิตในอุบัติเหตุทางถนนต่อประชากร 100,000 คนต่อ พ.ศ.2556 มีอัตราสูงสุดเป็นอันดับที่สองของโลก หรือเมื่อเทียบในระดับภูมิภาคเอเชียพบว่า ประเทศไทยมีจำนวนผู้เสียชีวิตสูงสุดเป็นอันดับที่ 1 โดยสัดส่วนการเสียชีวิตจากการขับขี่รถยนต์มีอัตราส่วนที่สูงที่สุด (31%) รองลงมาคือ ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ (23%) โดยหากเทียบสัดส่วนในแต่ละทวีปพบว่า ทวีปเอเชียมีอัตราส่วนของผู้เสียชีวิตที่ขับขี่ด้วยรถจักรยานยนต์สูงที่สุด (33%) ซึ่งมีอัตราส่วนมากกว่าถึงสองเท่าจากผู้เสียชีวิตจากการขับขี่รถยนต์ (15%) โดยส่วนใหญ่เสียชีวิตจากการขับขี่รถจักรยานยนต์ซึ่งแตกต่างจากประเทศไทย โดยจะเห็นได้ว่า ผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่ขับขี่รถจักรยานยนต์ และมีสัดส่วนสูงสุดถึงร้อยละ 74 หรือมากกว่าครึ่งหนึ่งของสัดส่วนผู้เสียชีวิตจากการเกิดอุบัติเหตุทั้งหมด จึงจำเป็นต้องมีการยกระดับความปลอดภัยเพื่อลดอัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุจากการขับขี่รถจักรยานยนต์เข้าของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ โดยศึกษาสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ พฤติกรรมการขับขี่ กฎหมายที่ใช้ควบคุม รวมไปถึงแผนหรือนโยบายต่างๆ ที่ส่งเสริมความปลอดภัย โดยทางผู้วิจัยจึงมีวัตถุประสงค์ในการศึกษารังนี้เพื่อ 1) รวบรวมข้อมูลด้านพฤติกรรม ทักษะ และความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการใช้รถจักรยานยนต์เข้าเพื่อการเดินทางท่องเที่ยว 2) วิเคราะห์สาเหตุเชิงลึกของปัญหาด้านความปลอดภัยทางถนนในการใช้รถจักรยานยนต์เข้าเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 3) ศึกษาเปรียบเทียบแนวทางการยกระดับความปลอดภัยทางถนนในการใช้รถจักรยานยนต์เข้าเพื่อการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติระหว่างประเทศไทยและกรณีศึกษาจากต่างประเทศ 4) เสนอแนะแนวทางให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการยกระดับความปลอดภัยทางถนนสำหรับการใช้รถจักรยานยนต์เข้าเพื่อการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในประเทศไทย

ในการนี้ ได้รวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่ขับขี่รถจักรยานยนต์เข้าในประเทศไทยจำนวน 400 ชุด แบ่งเป็น 2 จังหวัดพื้นที่ศึกษา ประกอบด้วย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดภูเก็ต จังหวัดละ 200 ชุด จากผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง จังหวัดละ 45 ชุด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านความปลอดภัยทางถนน จำนวนจังหวัดละ 45 ชุด รวมทั้งสิ้น 580 ชุด โดยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและทฤษฎีด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติพรรณนา ในการอธิบายถึงระดับและความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อพฤติกรรมและทัศนคติของนักท่องเที่ยวผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจากการขับขี่รถจักรยานยนต์เข้า เพื่อสรุปผลการศึกษาและเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมด้านความปลอดภัยทางถนนของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ รวมถึงนโยบายต่อภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ผลจากการวิเคราะห์การกำกับดูแลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและช่องว่างของข้อกำหนดและมาตรการที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการใช้รถจักรยานยนต์เข้าของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ พบว่าส่งผลต่อทัศนคติและการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการให้บริการและทัศนคติของผู้ประกอบการ และพฤติกรรม ทักษะและความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในการขับขี่รถจักรยานยนต์เข้าเพื่อท่องเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งพบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติส่วนใหญ่ไม่มีใบขับขี่นานาชาติถึงร้อยละ 69.5 ซึ่งไม่เคยมีประสบการณ์ในการขับขี่มาก่อนร้อยละ 32.6 โดยพบว่า ที่สามารถเช่ารถจักรยานยนต์ได้เนื่องจากผู้ประกอบการตรวจสอบเอกสารประกอบการเช่าเพียงหนังสือเดินทาง (89.8%) และเงินมัดจำ (70%) เท่านั้น อีกทั้งยังพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังไม่ทราบถึงข้อมูลในการขับขี่รถจักรยานยนต์เข้าอย่างปลอดภัยในประเทศไทย ทั้งไม่ทราบถึงจุดเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่ (89.9%) และเบอร์โทรศัพท์ฉุกเฉิน (78.8%)

สืบเนื่องไปจนถึงการไม่ทราบกฎจราจรและบทลงโทษหากฝ่าฝืนกฎจราจรซึ่งมีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 90 ในแต่ละข้อจำกัดของกฎจราจร ซึ่งปัจจัยเสี่ยงต่างๆ เหล่านี้ล้วนเกิดขึ้นมาจากหลายสาเหตุของปัจจัยเชิงลึก ซึ่งรวมถึงปัญหาความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย การขาดประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายจากเจ้าพนักงานของทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการขาดความตระหนักถึงความปลอดภัยทางถนนของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในแต่ละปัจจัยเสี่ยงของการใช้รถใช้ถนน ตลอดจนการละเลยต่อความรับผิดชอบด้านความปลอดภัยทางถนนในการให้บริการของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งผู้ประกอบการด้านต่างๆและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบของการเกิดอุบัติเหตุทางถนนทั้งระบบ ทั้งในส่วนของยานพาหนะที่ไม่เข้มงวดต่อมาตรการในการตรวจสอบสภาพยานพาหนะหรือไม่เข้มงวดต่อการให้บริการเช่ายานพาหนะในการตรวจสอบใบอนุญาตขับขี่ รวมถึงการขาดความเข้าใจในการขับขี่อย่างถูกต้องของผู้เช่ายานพาหนะ และลักษณะทางกายภาพของถนนที่ขาดความปลอดภัยในการใช้งานล้วนส่งผลต่อพฤติกรรมและทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติอันเอื้อต่อความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุทั้งโดยตรงและโดยอ้อมจากการขับขี่รถจักรยานยนต์เช่าในประเทศไทย อันเป็นข้อมูลสำคัญในการอธิบายสถานการณ์เชิงลึกของสาเหตุปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและสามารถนำสู่การเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมความปลอดภัยทางถนนของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ และนโยบายต่อภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

## Abstract

The tourism industry is one major source of revenue for Thailand. Although the foreign tourists have been increasing continuously but one thing which was a threat to the quality of journey in, The road fatality rate in Thailand is more than double the global average of 18, that made Thailand ranked number two in the World Health Organizations' report of road fatalities in the world, with 44 road deaths per 100,000 people. It was second only to Namibia, which had 45 road deaths per 100,000. Fatalities from road accidents made up 5.1 percent of Thailand's overall deaths in 2013. This is urgently required to raise the safety level to reduce the rate of deaths and injuries from road accidents. Moreover, Thailand's road traffic deaths occur among motorcyclist with 74 percent in 2014. This study aimed to Improving safety for motorcycle rental service of foreign tourist, understand of motorcycle accident risk, driving regulation and penalty, Including plans and policies to promote motorcycle safety for foreign tourist in Thailand. This research is focused on the studying of travel behavior and satisfaction of stakeholder to determine the risk factors that contributed on road accidents. Aims of this study were to 1) study the behavior, satisfaction and collect data attitudes and satisfaction of the differences on the issue of motorcycle safety system 2) to in-depth analysis and explore for the cause of the existing problem about motorcycle rental accidents of foreign tourists in Thailand 3) to study and comparative way to Improving safety for motorcycle rental service of foreign tourist with other foreign countries 4) to make recommendations for improve motorcycle rental safety for foreign tourists in Thailand

In this study, the data collection was performed from foreign tourists for 400 interview surveys in 2 provinces; Prachuap khiri khan and Phuket provinces with each 200 sets. Furthermore, the concerned organization which was privately run their business related to foreign tourists was also randomly selected for 90 sets. Also, the data of 90 sets was collected from public agencies involved in the road safety area in the study area. With all stakeholders' data collection, both primary and secondary data analysis with descriptive statistics to describe the relationship of the various factors that cause risk behaviors and attitudes of foreign tourists to motorcycle rental safety in Thailand and to summarize the results of the study are proposed guidelines for the promotion of road safety of foreign tourists, including policies related to sectors.

The result of study was analyze gaps in the law and policies implementation which involved with this problem situation that affect to satisfaction and implementation of the relevant organizations and also to public agencies involved in the road safety's satisfaction and service. Also, the study found that most of foreign tourists do not have international motorcycle driving license (69.5%) and did not have any driving experience with 32.6 percent and 89.8 percent of foreign tourist who driving motorcycle in Thailand use only passport for renting motorcycle. Moreover, they do not know about the hazardous location information (89.9%), Emergency call (78.8%) and traffic violation fines and penalties were more than 90 percent of foreign tourists who renting motorcycle in Thailand. This can be implied that the lack of effective law enforcement by concerned authorities or related the agencies involved would induced to

the lack of awareness of motorcycle rental safety by foreign tourists. Also, the neglect toward road safety in the service of stakeholder groups, among the various agencies which involved on all the main contributions of road accidents (human, vehicle and road & environment factors). This composition should be considered and performed in-depth analysis to explore for the cause of the existing problem as of the whole system of road accidents by include before crash, during and after crash. This is due to the reason that not only the regular maintenance of public vehicle for transportation service, but the regulation of vehicle rental services with a rigorous vehicle inspection license also the main cause of risk behavior. Including lack of understanding of the driving regulation and unsafe of the physical characteristics of the road and environments would lead most of the foreign tourists' unsafe behavior and attitude. This cause plays an important role as a main contributing to the risk of accidents both directly and indirectly.

Finally, this finding is a key challenge for all stakeholders to understand the big picture of the current problem in a systematic approach which will be useful to move forward to promote motorcycle rental safety of foreign tourists by all relevant policy sectors.